

2021 LGS TÜRKÇE KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

SÖZ VARLIĞI

Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

- a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.
b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturma teşvik edilir.

Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

Metindeki söz sanatlarını tespit eder. (Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak) ve karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.)

Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir. (Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, kısaca, böylece, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.)

Metindeki anlatım biçimlerini belirler.

www.rehberlikservisim.com

ANLAMA

Görsel ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

Okuduklarını özetler.

Metinle ilgili soruları cevaplar. (Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur.)

Metinle ilgili sorular sorar.

Metnin konusunu belirler.

Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

Metindeki yardımcı fikirleri belirler.

Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler. (Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.)

Metnin içeriğini yorumlar.

- a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.
b) Metindeki öznal ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.
c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.

Metinler arasında karşılaştırma yapar. (Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özellikleri itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.)

Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. (Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznal ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.)

Metin türlerini ayırt eder.

- a) Fıkra (köşe yazısı), makale, deneme, roman, destan türleri üzerinde durulur.
b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.

Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

- a) Çizgi roman ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.
b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettiği üzerinde durulur.

Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

(Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.)

Medya metinlerini analiz eder. (Medya metinlerinin amaçlarının (kültür aktarma, olay yorumlama, bilgilendirme, eğlendirme, ikna etme) belirlenmesi sağlanır.)

Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.

Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

- a) Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır.
b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.

Edebî eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır. (Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.)

Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.

Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar. (Kullanım kılavuzları incelenir.)

www.rehberlikservisim.com

YAZMA

Yazdıklarını düzenler.

- a) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.